

Nr 173.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av vissa allmänna arvsfonden tillfallande fastigheter; given Stockholms slott den 6 mars 1936.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o—3:o hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1936.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler följande frågor om försäljning av vissa allmänna arvsfonden tillfallna fastigheter och anför därvid:

1:o.

Fastigheten nr 4 i kvarteret Kamelian i Stockholm. Den 17 september 1935 avled ingenjören Harald Josef Emanuel Sundstedt från Stockholm utan att, såvitt efter honom upprättad bouppteckning utvisar, efterlämna någon arvsberättigad skyldeman. Behållningen i boet uppgick enligt bouppteckningen till riksdagens protokoll 1936. 1 saml. Nr 172.

teckningen till 1,139,510 kronor 92 öre. Bland tillgångarna ingick fastigheten nr 4 i kvarteret Kamelian med adressnummer 98 vid Odengatan och 2 vid Uppsalagatan inom Matteus församling i Stockholm, vilken fastighet upptogs till ett värde av 570,000 kronor, motsvarande det fastigheten åsatta taxeringsvärdet.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av överståthållarämbetet med utlåtande den 23 december 1935 överlämnad skrift hava advokaten Johan Adolf Hultman och kaptenen Carl-Axel Favre, vilka förordnats att vid boutredningen efter Sundstedt såsom gode män företräda allmänna arvsfonden, anhållit om tillstånd att under hand till försäkringsaktiebolaget Skandia försälja fastigheten för en kontant köpeskilling av 610,000 kronor, utgörande enligt deras uppgift det högsta anbud, som avgivits å fastigheten efter det densamma genom annonser i dagliga tidningar i Stockholm utbudits till försäljning.

Vid framställningen hava fogats, bland annat, ett av försäkringsaktiebolaget Skandia den 20 november 1935 avgivet köpeanbud å fastigheten, lydande å nyssnämnda belopp, 610,000 kronor, ävensom ett av civilingenjören Fritz Söderbergh avgivet värderingsutlåtande angående fastigheten. Av nämnda utlåtande inhämtas bland annat följande:

Fastigheten upptager en tomtareal å fri och egen grund av 717 kvadratmeter. Tomten är bebyggd med ett hus av sten, innehållande förutom källare, som sträcker sig ut under halva gårdsutrymmet, sex våningar, den översta takvåning. Huset har ingång från såväl Odengatan som Uppsalagatan. Fastigheten är gammalmodig men befinner sig i gott skick. Hyrorna för fastigheten, fullt uthyrd, hava vid besiktningen beräknats till ett sammanlagt belopp av 51,000 kronor och fastigheten har åsatts ett saluvärde av 600,000 kronor.

Enligt vad Hultman och Favre upplyst finnas samtliga uti fastigheten uttagna inteckningar i dödsboets ägo, varför fastigheten icke besväras av någon densamma direkt graverande gäld.

Överståthållarämbetet har i sitt utlåtande tillstyrkt försäljning av fastigheten till ett pris icke understigande 610,000 kronor.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har, efter remiss, den 23 januari 1936 avgivit utlåtande i ärendet och därvid överlämnat från byggnadsstyrelsen inhämtat yttrande jämte ett vid styrelsens yttrande fogat, av arkitekten Arvid Sjöqvist avgivet tjänstememorial. Enligt detta har Sjöqvist, som företagit besiktning å fastigheten, kommit till den slutsatsen, att det icke syntes vara möjligt att med nuvarande förhållanden på fastighetsmarknaden kunna påräkna högre pris än det av försäkringsaktiebolaget Skandia bjudna.

För egen del har *byggnadsstyrelsen* meddelat, att den ifrågavarande fastigheten enligt styrelsens mening icke kunde tänkas komma till användning för något statsändamål samt att den erbjudna köpeskillingen syntes styrelsen skälig.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har förklarat sig icke hava något att erinra mot den ifrågasatta försäljningen samt förty hemställt om medgivande för gode männen att under hand försälja fastigheten för en köpeskilling ej understigande 610,000 kronor. Såsom särskilda villkor för försäljningen borde

enligt ämbetets mening föreskrivas, att köparen skulle övertaga betalningsansvaret för i fastigheten in-tecknad gäld mot avräkning å köpeskillingen samt att i blivande köpebrev rörande fastigheten skulle intagas förbehåll, att köparen hade att vidkännas lagfarts- och andra med köpet förenade kostnader ävensom att kronan eller allmänna arvsfonden icke iklädde sig annan hemulsskyldighet än återbäring av köpeskillingen.

I likhet med de i ärendet hörda myndigheterna anser jag den ifrågavarande fastigheten böra försäljas. *Departements-
chefen.*

Enligt skrivelse den 10 mars 1931, nr 64, har riksdagen medgivit bland annat, att allmänna arvsfonden tillfallen fast egendom, vars senast fastställda taxeringsvärde uppgår till högst 20,000 kronor, efter Kungl. Maj:ts beprövande må försäljas. Med hänsyn till värdet av den nu ifrågavarande fastigheten erfordras riksdagens särskilda medgivande till den föreslagna försäljningen. Såsom lägsta försäljningspris å fastigheten torde böra sättas den högsta erbjudna köpeskillingen, 610,000 kronor, vilken synes tillfullo motsvara fastighetens värde. På Kungl. Maj:t torde få ankomma att bestämma de särskilda försäljningsvillkor, som i övrigt böra uppställas.

På grund av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den allmänna arvsfonden tillfallna fastigheten nr 4 i kvarteret Kamelian inom Matteus församling i Stockholm må försäljas för en köpeskillning ej understigande 610,000 kronor samt på de villkor i övrigt, som av Kungl. Maj:t bestämmas.

2:o.

Fastigheter under Backabro nr 4, 5 och 7 i Svärdsjö socken. I december 1934 avled Greta Johanna Sjöberg från Backabro i Svärdsjö socken, Kopparbergs län, utan att, såvitt efter henne upprättad bouppteckning utvisar, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet uppgick enligt bouppteckningen till 49,281 kronor 91 öre. Bland boets tillgångar ingingo följande fastigheter, nämligen *dels* 185 snesland 8.75 bandland reducerad jord med åtföljder av Backabro 4¹ eller nr 4 litt D, *dels* 418 snesland 2.01 bandland reducerad jord med åtföljder av Backabro 5¹ eller nr 5 litt E jämte skog till ytterligare 55 snesland 9.51 bandland reducerad jord av sistnämnda hemman, *dels ock* 1 tunnland 28.465 kappland reducerad inägojord med åtföljder av Backabro 7¹ eller nr 7 litt G, allt i Backabro, Svärdsjö socken. Fastigheterna äro åsatta ett gemensamt taxeringsvärde av 32,000 kronor, varav 16,800 kronor utgör jordbruksvärde och 15,200 kronor skogsvärde.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Kopparbergs län med eget yttrande den 30 juli 1935 till kammaradvokatfiskalsämbetet insänd och av ämbetet med utlåtande den 2 oktober 1935 till Kungl. Maj:t överlämnad skrift

har landsfiskalen i Svärdsjö distrikt Einar Stenberg, vilken förordnats att vid boutredningen efter Greta Johanna Sjöberg i egenskap av god man företräda allmänna arvsfonden, anhållit om tillstånd att försälja de efter henne fonden tillfallna fastigheterna.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län har anfört, att fastigheterna syntes länsstyrelsen böra försäljas å offentlig auktion.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har förklarat sig icke hava något att erinra mot fastigheternas försäljning samt hemställt, att fastigheterna måtte genom länsstyrelsens försorg utbudas till försäljning å offentlig, vederbörligen kungjord auktion å lämplig plats i orten antingen gemensamt eller, därest sammanlagt högre pris därigenom uppnåddes, var för sig, samt med tillkännagivande, att för försäljningen skulle gälla följande särskilda villkor, nämligen att å fastigheterna avgivet högsta köpeanbud bleve av Kungl. Maj:t godkänt, att vederbörande köpare skulle vidkännas lagfarts- och andra med köpet förenade kostnader samt att i blivande köpebrev skulle intagas förbehåll, att kronan eller allmänna arvsfonden icke iklädde sig annan hemulsskyldighet än återbäring av köpeskillingen.

Departements-
chefen.

I enlighet med kammaradvokatfiskalsämbetets hemställan torde ifrågasvarande allmänna arvsfonden tillfallna fastigheter böra försäljas. Då fastigheterna äro åsatta ett gemensamt taxeringsvärde, vilket överstiger 20,000 kronor, synes med hänsyn till innehållet i riksdagens förut omnämnda skrivelse den 10 mars 1931, nr 64, riksdagens medgivande till försäljningen erfordras. De närmare villkoren för försäljningen torde däremot böra ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att följande allmänna arvsfonden tillfallna fastigheter, nämligen dels 185 snesland 8.75 bandland reducerad jord med åtföljder av Backabro 4¹ eller nr 4 litt. D, dels 418 snesland 2.01 bandland reducerad jord med åtföljder av Backabro 5¹ eller nr 5 litt. E jämte skog till ytterligare 55 snesland 9.51 bandland reducerad jord av sistnämnda hemman, dels ock 1 tunnland 28.465 kappland reducerad inägojord med åtföljder av Backabro 7¹ eller nr 7 litt. G, allt i Backabro, Svärdsjö socken, må försäljas på de villkor Kungl. Maj:t bestämmer.

3:o.

Vissa fastigheter i Sundsvalls stad och Skönsmons municipalsamhälle, Sköns socken. Den 8 oktober 1932 avled lantbrukaren Carl August Söderström från Sundsvall utan att, såvitt en efter honom upprättad bouppteckning utvisar, efterlämna annan arvinge än allmänna arvsfonden. Behåll-

ningen i boet utgjorde enligt bouppteckningen 42,843 kronor 20 öre. Bland tillgångarna upptogs i bouppteckningen följande fastigheter, nämligen *dels* återstoden av vretarna nr 40 och 41 i Sundsvall till ett värde av 10,400 kronor, *dels ock* stadsägorna nr 599, 600 och 601 i Skönsmons municipalsamhälle, Sköns socken, Västernorrlands län, med ett angivet värde av 23,500 kronor.

I en till Kungl. Maj:t ställd, till länsstyrelsen i Västernorrlands län ingiven och av länsstyrelsen med eget utlåtande den 13 februari 1934 till Kungl. Maj:t överlämnad skrift har advokaten John Nordstrand i Sundsvall i egenskap av utredningsman i boet efter Söderström anhållit att få försälja boets fasta egendom. Denna har i ansökningen angivits utgöra *dels* återstod av vretarna nr 40 och 41 i Sundsvalls stad, *dels* stadsägan nr 601 i Skönsmons municipalsamhälle under Hugsta nr 1 i Sköns socken, *dels ock* stadsägan nr 599 + 600 i samma samhälle under Hugsta, Härsta och Hillsta byar i Sköns socken till den del dödsboet vore rätt ägare av nämnda stadsäga. Såsom anledning till sistnämnda inskränkning har Nordstrand i ansökningen uppgivit, att han erfarit, att viss del av den mark, som å registerkartan över Skönsmons municipalsamhälle angivits utgöra stadsägan nr 599 + 600, skulle tillhöra Sundsvalls stad.

Länsstyrelsen har förklarat sig icke hava något att erinra mot bifall till framställningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har den 31 januari 1936 avgivit infordrat utlåtande i ärendet och därvid överlämnat av ämbetet införskaffad utredning rörande äganderättsförhållandena beträffande dödsboets fastigheter och värdena å desamma. Av denna utredning framgår bland annat, att lagfart den 4 september 1935 beviljats för allmänna arvsfonden å *dels* stadsägan nr 944 + 971 + 972 + 973, utgörande återstoden av vreten nr 40, och stadsägan nr 1142, utgörande återstoden av vreten nr 41, allt i Sundsvalls stad, *dels ock* stadsägan nr 599 + 600 i Skönsmons municipalsamhälle under Hugsta, Härsta och Hillsta byar samt stadsägan nr 601 i samma samhälle under hemmanet Hugsta nr 1, allt i Sköns socken.

Beträffande boets fastighetstillgång har *kammaradvokatfiskalsämbetet* anfört i huvudsak följande:

Återstoden av vreten nr 40, numera stadsägan nr 944 + 971 + 972 + 973 syntes innehålla i areal 5,085 kvadratmeter. Taxeringsvärdet för år 1933, i vilket även inginge taxeringsvärdet å ytterligare 503 kvadratmeter jord, som exproprierats för statens järnvägar, hade enligt ett av vederbörande tjänsteman den 21 februari 1934 utfärdat bevis satts till 16,000 kronor, därav markvärde 12,000 kronor och byggnadsvärde 4,000 kronor. Återstoden av vreten nr 41, vars areal syntes omfatta 4,539 kvadratmeter och vilken numera betecknades som stadsägan nr 1142, hade enligt förut omfördälda bevis åsatts ett taxeringsvärde av 9,000 kronor. I bouppteckningen angivna stadsägorna nr 599, 600 och 601 utgjorde rätteligen stadsägan nr 599 + 600 och stadsägan nr 601. Uppgift om arealen å dessa fastigheter saknades i stadsägoboken. Sedan emellertid utrönt, att i stadsägan nr 599 + 600 inginge mark, tillhörande den för Sundsvalls stad lagfarna lägen-

heten Varvtomten nr 1, hade fastighetsregisterkommissionen genom beslut den 19 september 1935, mot vilket ämbetet icke hade något att erinra, föreskrivit, bland annat, att samma mark skulle avföras från upplägget för stadsägan nr 599 + 600 och redovisas såsom ny stadsägoenhet samt att ny registrering av stadsägan nr 599 + 600 i dess därefter förändrade omfattning skulle verkställas å dess dittillsvarande upplägg. Sistnämnda stadsäga hade därefter åsatts beteckningen stadsägan nr 600.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har förklarat sig icke hava något att erinra mot den ifrågasatta försäljningen samt vidare härom anfört:

Fastigheterna syntes böra utbjudas till försäljning å offentlig auktion såväl var för sig som ock gemensamt samt därvid avgivna högsta köpeanbud underställas Kungl. Maj:ts prövning. Ämbetet hemställde alltså, att Kungl. Maj:t måtte förordna, att fastigheterna skulle genom länsstyrelsens försorg utbjudas till försäljning å offentlig, vederbörligen kungjord auktion å lämplig plats i orten med utrop till försäljning såväl var för sig som ock gemensamt. För försäljningen syntes böra gälla följande särskilda villkor, nämligen att det eller de köpeanbud, som innefattade högsta sammanlagda köpeskillingsbeloppet, av Kungl. Maj:t godkändes, att vederbörande köpare vidkändes lagfarts- och andra med köpet förenade kostnader samt att i köpebrev intoges förbehåll, att kronan eller allmänna arvsfonden icke iklädde sig annan hemulsskyldighet än återbäring av köpeskillingen.

Sedermera har kammaradvokatfiskalsämbetet med skrivelse den 19 februari 1936 överlämnat, bland annat, ett av ordföranden i byggnadsnämnden i Skönsmons municipalsamhälle den 14 i samma månad avgivet intyg, i vilket stadsägan nr 600 värderats till 24,200 kronor och stadsägan nr 601 till 150 kronor.

Departements-
chefen.

Liksom länsstyrelsen och kammaradvokatfiskalsämbetet anser jag ifrågasvarande fastigheter böra avyttras. Genom den i ärendet förebragta utredningen synes tvekan rörande fastigheternas rätta beteckning och omfattning vara undanröjd, så att några svårigheter för försäljningen ur dylik synpunkt icke behöva befaras.

Då sammanlagda värdet av fastigheterna överstiger 20,000 kronor och det, på sätt kammaradvokatfiskalsämbetet föreslagit, torde vara lämpligt att desamma utbjudas till försäljning såväl gemensamt som var för sig, lär med hänsyn till innehållet i 1931 års riksdags förut omförmälda skrivelse nr 64 riksdagens medgivande till försäljningen vara erforderligt beträffande samtliga fastigheterna. På Kungl. Maj:t torde få ankomma att bestämma de närmare villkoren för försäljningen.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att följande allmänna arvsfonden tillfallna fastigheter, nämligen dels stadsägan nr 944 + 971 + 972 + 973, utgörande återstoden av vreten nr 40, samt stadsägan nr 1142, utgörande återstoden av vreten nr 41, allt i Sundsvalls stad, dels ock stadsägan nr 600 under Hugsta, Härsta och Hillsta byar samt stadsägan nr 601 under hemmanet Hugsta nr 1, de

båda sistnämnda stadsägorna i Skönsmons municipalsamhälle i Sköns socken, må försäljas på de villkor Kungl. Maj:t bestämmer.

Vad föredragande departementschefen under punkterna 1:o—3:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Birger Brandt.
